ORDONANȚA CURȚII (Camera a opta)

20 noiembrie 2009 *

În cauza C-278/09,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolelor 68 CE și 234 CE de tribunal de grande instance de Paris (Franța), prin decizia din 6 iulie 2009, primită de Curte la 16 iulie 2009, în procedura

Olivier Martinez,

Robert Martinez

împotriva

MGN Ltd,

* Limba de procedură: franceza.

CURTEA (Camera a opta),

compusă din doamna C. Toader (raportor), președinte de cameră, domnii P. Kūris și L. Bay Larsen, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,
grefier: domnul R. Grass,

după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Ordonanță

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 2 și a articolului 5 punctul 3 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12 p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnii Martinez, rezidenți în Franța, pe de o parte, și societatea MGN Ltd (denumită în continuare „MGN"), stabilită în Regatul Unit, pe de altă parte, în legătură cu determinarea instanței competente pentru a soluționa acțiunea în răspundere pe care domnii Martinez au introdus-o împotriva societății MGN.

Cadrul juridic

3 Articolul 61 CE prevede:

„Pentru a crea treptat un spațiu de libertate, securitate și justiție, Consiliul adoptă:

[…]

(c) măsuri în domeniul cooperării judiciare în materie civilă, prevăzute la articolul 65 [CE];

[…]”

4 Articolul 2 din Regulamentul nr. 44/2001 prevede:

„(1) Sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, persoanele domiciliate pe teritoriul unui stat membru sunt acționate în justiție, indiferent de naționalitatea lor, în fața instanțelor statului membru în cauză.

(2) Persoanele care nu au naționalitatea statului membru pe teritoriul căruia au domiciliul sunt supuse normelor de competență aplicabile cetățenilor statului în cauză.”

5 Potrivit articolului 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001:

„O persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționată în justiție într-un alt stat membru:

[…]

3. în materie delictuală și cvasidelictuală, în fața instanțelor de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă;

[…]”

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

6 La 28 august 2008, domnii Martinez au introdus la tribunal de grande instance de Paris (Tribunalul de Mare Instanță din Paris) o cerere de chemare în judecată împotriva societății MGN pentru ca aceasta să fie obligată să le plătească despăgubiri. În cererea formulată, aceștia susțin că le-au fost încălcate drepturile referitoare la personalitate în urma postării pe internet a unor texte și a unor fotografii, de pe un site editat de societatea menționată.

7 MGN a ridicat o excepție de necompetență a tribunalului sesizat, invocând articolul 2 și articolul 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001. Potrivit acestei societăți, în cazul în care fapta prejudiciabilă are drept suport o publicație, trebuie să se considere că aceasta se produce în toate locurile în care este difuzată publicația respectivă. În consecință, atunci când suportul este rețeaua internet, care, având în vedere caracteristicile sale tehnice, este universal accesibilă și poate fi consultată din toate statele membre, nu se poate considera că o faptă prejudiciabilă precum cea din acțiunea principală s-a produs numai pe teritoriul unui stat membru decât dacă există o legătură suficientă, substanțială sau semnificativă cu teritoriul respectiv. În speță, nu ar exista nicio legătură suficientă între postarea în litigiu și pretinsul prejudiciu pe teritoriul francez.

8 În opinia reclamanților din acțiunea principală, legătura cu teritoriul francez ar rezulta din împrejurarea că domnul Olivier Martinez este francez, că faptele în litigiu au avut loc în Franța, că acestea prezintă în mod necesar interes pentru publicul francez și că pot avea consecințe pe teritoriul respectiv. Aceștia adaugă că, deși este redactat în limba engleză, articolul în discuție, care a fost difuzat pe internet, poate fi înțeles cu ușurință de publicul francez.

9 Întrucât răspunsul la întrebarea privind instanța națională competentă pentru a soluționa litigiul cu care este sesizat nu rezultă în mod clar din termenii articolului 2 și ai

articolului 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001, tribunal de grande instance din Paris a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 2 și articolul 5 [punctul 3] din Regulamentul nr. 44/2001 […] trebuie să fie interpretate în sensul că atribuie competență instanței dintr-un stat membru pentru a se pronunța asupra unei acțiuni întemeiate pe atingerea adusă drepturilor referitoare la personalitate susceptibilă să fi fost comisă prin postarea de informații și/sau de fotografii pe un site internet editat într-un alt stat membru de o societate cu sediul în acest al doilea stat sau chiar într-un alt stat membru, în orice caz diferit de primul:

— numai cu condiția ca acest site internet să poată fi consultat din primul stat ori

— numai atunci când există o legătură suficientă, substanțială și semnificativă între fapta prejudiciabilă și teritoriul acestui prim stat, iar în această a doua ipoteză, dacă această legătură poate rezulta:

  — din numărul de conectări la pagina de internet în litigiu efectuate din acest prim stat membru, în valoare absolută sau raportat la toate conectările la pagina respectivă,

  — din reședința sau din cetățenia persoanei care reclamă încălcarea drepturilor sale referitoare la personalitate sau, în general, ale persoanelor vizate,

— din limba în care este difuzată informația în litigiu sau din orice alt element susceptibil să demonstreze voința editorului site-ului de a se adresa în principal publicului din acest prim stat,

— din locul unde s-au derulat faptele evocate și/sau unde au fost făcute fotografiile eventual postate pe site,

— din alte criterii[?]”

Cu privire la competența Curții

10 Conform articolului 92 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când aceasta este în mod vădit necompetentă pentru a judeca o cerere sau atunci când această cerere este în mod vădit inadmisibilă, Curtea poate, după ascultarea avocatului general, fără continuarea procedurii, să se pronunțe prin ordonanță motivată.

11 Trebuie să se arate că tribunal de grande instance de Paris se întemeiază, pentru introducerea cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare, pe articolul 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. În măsura în care acest tratat nu este în vigoare, este necesar să se constate că, în stadiul actual al dreptului comunitar, cererea trebuie considerată introdusă în temeiul articolelor 68 CE și 234 CE.

12 Or, din articolul 68 alineatul (1) CE rezultă că articolul 234 CE se aplică titlului IV din Tratatul CE în cazul în care se invocă o chestiune privind interpretarea actelor adoptate de instituțiile Comunității Europene în temeiul acestui titlu, într-o cauză pendinte pe rolul unei instanțe judecătorești naționale ale cărei hotărâri nu sunt supuse vreunei căi de atac în dreptul intern.

13 În speță, cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește Regulamentul nr. 44/2001, care a fost adoptat în temeiul articolului 61 litera (c) CE, acesta din urmă aflându-se în cuprinsul titlului IV din partea a treia a tratatului. În aceste condiții, numai o instanță judecătorească națională ale cărei hotărâri nu sunt supuse vreunei căi de atac în dreptul intern are dreptul de a solicita Curții să se pronunțe asupra unei probleme de interpretare a acestui regulament.

14 În cazul de față, este cert că deciziile privind competența judiciară care vor fi adoptate de tribunal de grande instance de Paris în cadrul cauzei principale pot face obiectul unei căi de atac în dreptul intern.

15 Prin urmare, întrucât Curtea nu a fost sesizată de o instanță națională care îndeplinește condiția prevăzută la articolul 68 alineatul (1) CE, nu este competentă să se pronunțe asupra interpretării Regulamentului nr. 44/2001.

16 În consecință, trebuie să se aplice articolul 92 alineatul (1) din Regulamentul de procedură și să se constate necompetența vădită a Curții pentru a se pronunța asupra întrebării adresate de tribunal de grande instance din Paris.

Cu privire la cheltuielile de judecată

17 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) dispune:

Curtea de Justiție a Comunităților Europene nu este competentă pentru a răspunde la întrebarea adresată de tribunal de grande instance de Paris în cauza C-278/09.

Semnături